

<a083248@gmail.com> בינימיין כהן



(ללא נושא)

הודעה אחת

28 באוגוסט 2017 בשעה 17:57

יהודה לייב <a08976@gmail.com>
אל: בינימיין כהן <a083248@gmail.com>

HOME

מבזקים

בית המדרש

ספרים

מאמרים

שיעורי תורה

עלוני שבת

גלריות

וידאו

מוזיקה

העולם החרדי

אירועי היום

ברוך דיין האמת

חדשות המגזר

מאורסים

עיתוני היום

חדשות ואקטואליה

בארץ

בעולם

העולם היהודי

מדיני

פוליטי

צבא וביטחון

כלכלה ועסקים

כלכלי

שוק ההון

נדל"ן

פרסום ושיווק

תחבורה

היי-טק

אוכל

עזרת נשים

עוד

בריאות

צרכנות

רכב

תיירות

פרסם באתר

המייל האדום

צור קשר

אודות

מבזקים

חיפוש

עוף הבראקל: דעת המתירים, שיטת האוסרים וההשוואה לתרגול הודו

יעקב אבוביץ'ט"ו באב תשע"ז 12:26

בראקל 9 תגובות

עוף מזן חדש בשם "בראקל" שיובא מחו"ל, יוצר סערה תורנית ומורי ההוראה מתדיינים ביניהם בשאלה האם העוף מותר לאכילה, שכן יש לו את כל הסימנים הנדרשים, או שמא הוא אסור בנימוק שאין מסורת לעוף זה. והאם יש בעיה בעופות הנמצאים היום בשוק כאשר אנו ניגשים לכתוב אודות נושא שיש בו מחלוקת הלכתית בין גדולי ישראל, עלינו להדגיש כי אין בכוונתנו משום נקיטת עמדה כלשהי חלילה, ואין כאן דבר מעבר להצגת דעותיהם של גדולי ישראל כפי שפרסמו אותם ברבים. אין להסתמך על הנכתב כאן וכל אחד ישאל לדעת רבותיו.

במהלך השנה החולפת, ייבאו לארץ, בין היתר גם גורמים מתוך וועד הכשרות של בד"ץ העדה החרדית, עשרות אלפי תרגולות מזן חדש, שעד כה, ככל הידוע, טרם השתמשו בהם שחיטה כשרה. הזן, הנקרא בשם "בראקל", מכונה גם "הנזיר מבראקל", זאת בשל מראהו השעיר והמזוקן. לא ברור מי הם הרבנים שהתירו את העוף לפני שייבאו אותו ארצה, אך כאמור, רק בשבועות האחרונים, התפתח דיון

הלכתי סוער סביב הבראקל.

הראשון לאסור, היה הגאון רבי משה ברנסדורפר, אב"ד 'היכל הוראה' בירושלים ובנו של הגאון רבי מאיר ברנסדורפר זצוק"ל, שטען במכתב ששלח לגאון רבי אברהם דוב ליטמנביץ מרבני 'העדה החרדית', כי לעוף אין שום מסורת. "מביאים אותו ממדינה רחוקה שרגל יהודי לא דרכה בהן ואומרים שהוא עוף טהור בלי שום תערובת".

לטענת הרבנים המתירים, הבראקלי דומה לעוף הבלאדי עליו יש מסורת. אך הגר"מ ברנסדורפר טוען כי לא ניתן להתיר את הבראקלי על סמך הבלאדי שכן, הוא משונה בתוארו וצורתו, והוא מנתר בקפיצות גדולות יותר מתרגול בלאדי. אם אכן מדובר בעוף שאין עליו מסורת, פסק הרב ברנסדורפר, כי יתכן שזה עוף הדורס ודינו כעוף טמא.

בשיעור שמסר, הסביר כי "ניכרים הדברים, שמי שהמציאו רעיון זה לא עיינו מעולם בפוסקים בנידון, ואינם מודעים לחומרת הדבר של לגעת בסוג חדש של עוף ללא מסורת מדויקת מפי גברא רבה שמעיד שאכלוהו כלל היהודים באחת מן המדינות. ובגלל איזה חששות של חומרות על העופות שמקובל בקרב כל ישראל בכל תפוצות העולם עקב שהכניסו בהם תאים גנטיים, הגיעו להביא עוף שזר לגמרי, וכדברי ה'דברי חיים' הרי הוא עוף טמא ממש. סוף דבר במעשה זה – החליפו פרה בחמור. ואין לנו אלא דברי האשכול שכתב בזה"ל: "והאידינא אין חכם בעולם שבקי בעופות בהן ובשמותיהם ובמיניהם", ע"כ. וודאי שאין שום אפשרות למצוא עוף חדש שאין לנו מסורת מדורות ולומר עליו טהור".

בדבריו בשיעור, התייחס הרב ברנסדורפר לטענת חלק מהפוסקים, בראשם עמד מרן בעל השבט הלוי זצוק"ל, כי מגדלים את העופות יחד עם זנים טמאים. הגר"מ ש'קליין, תלמידו המובהק של הרב וואזנר, כינס דיון יחד עם דיינים מבית דינו של הגר"נ קרליץ, בראשם הדיינים הגר"ש רוזנברג והגר"מ לובין, ובפניהם הופיעו שלושה שוחטים שהעידו על כשרות העוף. הדיינים צפויים לפרסם פסק המתיר את העוף החדש.

בינתיים, תומכי העוף הכשר הפיצו מכתב ארוך בו נכתב בין היתר: "ידוע שמרן רשכבה"ג מרן בעל השבט הלוי זצוק"ל כינס לפני כעשרים שנה אסיפה והתחנן כמה וכמה פעמים שיתקנו העניין הנורא של העופות שמעריבים אותם עם עופות טמאים. ואז הייתה השאלה על שעירבו מינים טמאים בתרגולים זכרים ועל הנקבות היה שאלה יותר קלה. ועל זה כתב לכתחילה אין להחזיר ועל כל פנים ציוה שיתקנו כי אסור להמשיך דבר קבוע בדיעבד – והפסיק לאכול. אמנם על המציאות שנהיה היום שנתוודעה בידיעה ברורה שמעריבים טמאות בנקיבות, לא "היה שום חו"א להתיר בדיעבד".

לדבריהם, "בשלוש שנים האחרונות נכנסו בעניין רבנים חשובים ומומחים גדולים על פי בקשתו של כ"ק מרן הגאב"ד והביד"ץ שליט"א ועל פי בקשתו האישית של האדמו"ר מפשעווארסק, והכניסו לעניין נגידים גדולים והשקיעו הון תועפות ודמים תרתי משמע, כדי להציל כלל ישראל מהמכשול הנורא של העופות הקיימים, אשר מעורבים בהם עופות טמאים שקיבצו מכל קצות תבל ועירבו בזה". לסיכום טענותיהם, שלא נביאם כאן במלואם שכן הם טוענים לסכסוך עסקי עם האוסרים, העוף מזן הבראקלי כשר, בעוד העופות שאנחנו אוכלים כיום – טמאים.

כפי שכבר דווח כאן מוקדם יותר היום, אמש התכנסו בביתו של מרן ראב"ד ירושלים הגר"מ שטרנבוך שליט"א, עשרות רבנים ומו"צ'ים שדנו שעה ארוכה בשאלה הקשה. בין השאר השתתפו באסיפה הגאון רבי אהרן ברנסדורפר שליט"א מרבני ועד השחיטה של העדה החרדית, הגאון רבי שלמה יהודה הירש שליט"א מרבני ועד השחיטה של העדה החרדית, הגאון רבי חיים רוטר שליט"א רב ומו"ץ באלעד, ועוד רבנים ומורי הוראה. בפני הרבנים הוצגו העופות המדוברים, ותיקי השוחטים ומומחים לדבר נתנו את עדותם, והרבנים נשאו ונתנו בשאלה כדת של תורה במשך ארבע שעות.

לסיכום הורה הראב"ד לאסור, וכה כתב במכתב: "בזמן האחרון הובא כאן מחו"ל עוף בראקל וטוענים שרק הם מהודרים, ומתכוננים לסדר עוד שחיטה מהם בשבוע הבא, לאחר התייעצות עם שוחטים ותיקים שראו העוף למשונה ואין לו מסורת וכן עוף אחר משונה דינו כן. כעוף "טמא, וכמבואר בשו"ת דברי חיים סימן מ"ה ומסיים שם אפילו כל גדולי ישראל יכשירו דינו כטריפה".

כיצד יודעים אם העוף כשר, מדוע צריכים מסורת והמחלוקת על תרגול הודו:

מאז ומעולם בכל עת שהתגלה עוף מסוג שאינו ידוע, או שייבאו עופות מיבשת ליבשת, התעוררה השאלה אם עוף זה כשר וראוי לעלות על שולחנם של ישראל, או שמא מן העופות הטמאים הוא. כאשר התורה מפרטת את הלכות הכשרות השונים, היא מעניקה לחיות ולבהמות סימנים מדויקים לפיהם ניתן לדעת אלו כשרות ואלו לא; גם דגים כשרים נוכל למצוא באמצעות ויידוא שיש להם סנפיר וקשקשת. לעומת זאת, התורה לא נותנת לנו סימנים לפיהם נוכל להבדיל בין עופות כשרים ועופות שאינם כאלו. במקום זאת, אנו מקבלים רשימה של עופות טמאים בלבד מהם אנו צריכים להתנזר מאכילה.

את הרשימה אנו מוצאים בספר ויקרא ובספר דברים והיא כוללת את העופות הבאים: נשר, פרס, עזניה, דאה ואיה, עורב, בת יענה, תחמס, שחף, נץ, כוס, שלך, ינשוף, תנשמת, קאת, רחם, חסידה, אנפה, דוכיפת ועטלף. התורה מוסיפה את המילים "למינה" או "למינו" על-מנת להדגיש שלא מדובר רק בעוף אחד אלא במין כולל המכיל עופות רבים.

מדוע בחרה התורה לציין אלו עופות אסורים, ולא אלו עופות מותרים? רבי יהודה מסביר במסכת חולין כי "גלוי וידוע לפני מי שברא והיה העולם שעופות טהורין מרובין על הטמאין, לפיכך מנה הכתוב בטמאין". במילים אחרות, רוב העופות בעולם כשרים ומותרים באכילה, ולכן הפסוק יכל להסתפק ברשימה שחורה של עופות אסורים באכילה. כל מי שלא נכנס לרשימה – כשר.

במדרש מתואר כיצד משה רבינו המחיש את ההלכות לבני ישראל. "היה משה אוזח החיה ומראה להם לישראל ואומר להם: זו תאכלו, וזו לא תאכלו!" ההמחשה כללה גם את העופות הטמאים, כך שהיהודים ידעו בדיוק מה מותר ומה אסור. אבל עם השנים הספקות החלו להתעורר. סביר להניח שעופות רבים לא היו מצויים בארץ ישראל, וכשהיהודים גלו למקומות אחרים וגילו זנים חדשים של עופות הם נמנעו מאכילתם כיוון שהם לא ידעו לזהות אותם כעופות טמאים או לא. אפילו השמות המקובלים כיום בעברית לעופות הם שמות מודרניים בלבד,

כך שיתכן והם כלל לא העופות המוזכרים במקרא.

חז"ל, קבעו סימני טהרה לעופות. מעיקר הדין אפשר לקבוע על פי שלשה סימני טהרה אם עוף זה או אחר הוא מן העופות הטהורים, כפי שכתב השולחן ערוך (יו"ד סימן פ"ב סעיף ב'): "יש שלושה סימני טהרה: אצבע יתרה, זפק, וקורקבנו נקלף ביד". אולם נהגו ישראל שלא ('לאכול עוף על פי סימני הטהרה בלבד, אלא אם כן בידינו מסורת מאבותינו שעוף זה טהור ונהגו לאכלו (רמ"א יו"ד סימן פ"ב סעיף ג).

לעופות טמאים יש גם שלושה סימנים: הם דורסים את קורבנותיהם באכזריות; כאשר זורקים לעברם אוכל, הם תופסים אותו בעודו באוויר (בשונה מהעופות הטהורים שמניחים אותו על הקרקע ורק אז אוכלים ממנו); וכשמותחים לפנייהם חוט, העופות הטמאים יחלקו את אצבעותיהם בשווה בשני צידי החוט. אך למעשה, אנו לא מסתפקים רק בסימנים ואנו מקפידים לאכול רק עופות שיש לגביהם מסורת כי יהודים אכלו אותם והם עופות כשרים.

מקור למנהג זה אנו מוצאים ברש"י (חולין סב:) המספר כי בתקופת חכמי התלמוד נהגו לאכול עוף מסוים על פי סימני טהרה, ולאחר זמן מה ראו לפתע כי העוף דורס את מאכלו כמנהג העופות הטמאים. או אז התחוו להם כי בדיקת סימני הטהרה לא הייתה תקינה, ומאז התקבל המנהג שאין אוכלים אלא עופות אשר מסורת בידינו כי אבותינו אכלום. מעתה, בכל עת שחכמי ישראל נדרשו להכריע לגבי כשרותם של עופות שלא ידעום עד כה, הם לא הסתפקו בסימני הטהרה שעליו, אלא אף היה עליהם להכריע אם הוא בן מינו של אחד העופות שכבר נהוג לאכלו, ואם הוא נכלל במסורת המקובלת בידינו לגבי העוף שאנו מכירים. או שמא מין אחר הוא, ומאחר שאין בידינו מסורת שהוא טהור – אין להתיר את אכילתו.

אולם גם בדבר המסורת שעליה ביקשו לסמוך – דקדקו גדולי ישראל. כך היה לפני כמאה שנה, כאשר אוזנים מזן חדש שמקורו במעמקי רוסיה הגיעו לוורשה, בירת פולין, ובעל ה'אבני נזר' (שו"ת יו"ד סימן ע"ה) הכריע שאף שנהגו לאכלם במקום אשר ממנו יבאום לפולין – אין לסמוך על כך, שכן ניתן להסתמך על מסורת רק אם היא התפתחה במקום שבו מתגוררים גם תלמידי חכמים.

האם יש מסורת על תרנגול הודו? תרנגול הודו יובא לאירופה מיבשת אמריקה. כמובן, הוא לא הגיע מאמריקה עם מסורת כלשהי, שהרי באותה העת לא הייתה באמריקה קהילה יהודית. בספרי הפוסקים מצוין כי לא ידוע בבירור על סמך מה התפשט המנהג להתיר את אכילתו, אך מאחר שזו המציאות – דנו הפוסקים אם אמנם ראוי לעשות כן. הנצי"ב מוולוז'ין (שו"ת 'משיב דבר' חלק ב' סימן כ"ב) שדן גם הוא בנושא, כותב, כי למרות מנהגו שאין אנו אוכלים עופות שאין לגביהם מסורת – מנהג זה מתייחס לגבי עופות חדשים בלבד, שקבלנו עלינו שלא להחליט על דעת עצמנו על אודות כשרותם. אולם לא קיבלנו על עצמנו להפסיק לאכול עופות שכבר נהוג לאכלם – רק משום שאין עליהם מסורת.

יצוין, כי גם תרנגול הודו, ישנם רבים המקפידים עד היום שלא לאוכלה, ביניהם משפחות המיוחסות לצאצאי השל"ה שאסר את אכילת תרנגול הודו, כמו גם רבים מחסידי ברסלב ועוד. אחד מהבכירים בעולם הכשרות, עימו נעזרנו לעריכת כתבה זו, העריך כי גורלו של עוף הבראקלי יהיה כגורל התרנגול הודו. יהיו שיאכלו ויסתמכו על המתירים, יהיו שיימנעו מאכילתו כדעת האוסרים.

לסיום, נדגיש שוב: אין לראות בדברים משום הלכה למעשה ואין כאן מעבר לסקירה הלכתית על הדעות השונות סביב הסערה התורנית הנוכחית.

מאמר קודם
מערב פרוע בדרום: 6 גמלים שוטטו על כביש סמוך לבאר שבע • צפו
המאמר הבא
ענְבִי הַגָּפֶן • גלריה: שמחת בית נדבורנא-באניא ומישקולץ
יעקב אבוביץ
כתבות קשורות

אסון בבורו פארק: הרב חיים אלעזר שלום גליק ורעייתו נספו בשריפה
יעקב אבוביץ' באלול תשע"ז 18:07

שמילי אונגר, ילד הפלא ופריילאך מציגים: מחרוזת חופה מרגשת
שלמה זינגר' באלול תשע"ז 17:46

ההיסטוריה: הסיפור החשוב ביותר להמשכיותנו / משה טרכטר
ו' באלול תשע"ז JDN17:34 מערכת

אלול: תיעוד מתקיעת שופר בכותל המערבי
ו' באלול תשע"ז JDN17:27 מערכת

הדף היומי: עברית – אידיש • הרב יצחק זעקל פולק • סנהדרין דף מ"ב
זאב בלוי' באלול תשע"ז 17:27

בצל הכוונה לאטימת המקום: הערכות להילולת דן בן יעקב
יעקב אבוביץ' באלול תשע"ז 17:20

בשל חריגות: תושבי העיר אלעד נדרשים להרתיח מים
חומי ברמון' באלול תשע"ז 17:09

בג"ץ אסר לכלוא מסתננים, אך אישר גירוש מרצון למדינה שלישית
חומי ברמון' באלול תשע"ז 16:47
תגובות 9

ט"ו באב תשע"ז

קנה בושם

כפי שאתם מציינים בענין הסימני טומאה של העוף

הננו לומר שאפי' לשיטתם של המתירים שיש לו מסורת (ודלא כמו שהמתירים מביאים עדויות מכל מיני שוחטים למיניהם) אפ"ה בעוף זה רואים ברור איך שיש לה רגל מחולקת כמו עוף טמא

ט"ו באב תשע"ז

M

(:אשריכם!!! אתר למופת, שמסקר גם נושאים מעניינים באמת, ללומדי תורה

(:המשיכו, הביאו עוד פולמוסים כאלו, קצת שמח

ט"ו באב תשע"ז

צדיק

נראה שיש לעופות החדשים רגלים כמו של תוכי והוא אכן טמא, כלומר בעוף רגלי שאנו מכירים אם הם עומדים על מקל יש מקדימה שלש אצבעות ואחד נוטה לאחור, ובעוף טמא כשהם עומדים על מקל יש שני אצבעות קדימה ושנים אחורה

ט"ז באב תשע"ז

אב

?איפה ראית בברור

אם הרגל מחולקת כמו עוף טמא גדולי ישראל לא היו צריכים לדון בכשרות העוף

לעוף יש את סימני הכשרות והרבנים דנו בעניין המסורת

י"ז באב תשע"ז

בן ישיבה

עכשיו לראשונה הבנתי הנושא

תשנ"ח לכם על הכתבה ההלכתית בצורה קלילה

כ"ה באב תשע"ז

משה נא לא לכתוב את שמי המלא

אני מסובך

אולי עדיף לא לאכול עופות פעם בעית הזריקות ועכשיו ספק אם כל התרנגולות כשרות או מתערבות טמאים

ב' באלול תשע"ז

המבקר

לאב:

לידיעתך הרב לנדא אמר עליו חזיר קטן

(נ.ב. לא שכך אני חושב אני עוד באמצע לבדוק אבל א"א להתעלם מגדול בישראל(ולכן צריך עיון הרבה

(למשה נא לא לכתוב את שמי המלא(או איך שקוראים לו

אז אולי לא תכל בכלל בשרי? ומה עם מצוות אכילת בשר בשבת? לדעתי כל אחד יעשה כעצת רבו

נ.ב. בכל מקרה עדיף לא לאכול כרגע את הבראקל ובכלל כתוב בשו"ת 'משיב דבר' חלק ב' סימן כ"ב לנצי"ב מוולוז'ין בנושא תרנגול הודו

(לאחר שכבר אכלוהו במקצת קהילות ישראל) " כי למרות מנהגו שאין אנו אוכלים עופות שאין לגביהם מסורת – מנהג זה מתייחס לגבי

עופות חדשים בלבד, שקבלנו עלינו שלא להחליט על דעת עצמנו על אודות כשרותם. אולם לא קיבלנו על עצמנו להפסיק לאכול עופות שכבר

נהוג לאכלם – רק משום שאין עליהם מסורת."(עיין שם) (לא שני כן אוכל הודו) בכל מקרה כבר כתבתי כל אחד ילך אחר רבו

ב' באלול תשע"ז

המבקר

זה מענין מצד אחד עדים מטורקיה המעידים כי יש מסורת על העוף

ומצד שני הרב לנדא טוען שלא רק שאין בו מסורת אלא זה פשוט חזיר קטן יש כמה כמה רבנים האוחזים כמותו

מצד שלישי יש גדולי הדור רבים הטוענים כי לא רק שהבראקל כשר למהדרין אלא העופות שאנו אוכלים טמאים

מצד רביעי יש עוד רבים מגדלי ישראל שטוענים שיש לאסרו משום שאין עליהם מסורת

לכן כל איש ישאל את רבו מה עליו לעשות

ג' באלול תשע"ז

אבי

כתוב בגמ' שבעקבתא דמשיחא לא תהיה הלכה ברורה בשום מקום, ולכאורה איך יכול להיות שלא תהיה הלכה ברורה בשום מקום, הרי

יש דברים שאין אליהם שום פיקפוק כלל!! הנה התשובה, בדור שלנו אין שום דבר ברור. "חלב שביעית" "קסקסים" "זריקות-צומת הגידים"

!!"בראקל". לפחות הנחמה היא שאנחנו בעקבתא דמשיחא

הוסף תגובה

תגובה:

שמך:

כתובת מייל:

שלח

חפש באתר...

חדש באתר

אסון בבורו פארק: הרב חיים אלעזר שלום גליק ורעייתו נספו בשריפה

שמילי אונגר, ילד הפלא ופריילאך מציגים: מחרוזת חופה מרגשת

ההיסטוריה: הסיפור החשוב ביותר להמשכיותנו / משה טרכטר

אלול: תיעוד מתקיעת שופר בכותל המערבי

הדף היומי: עברית – אידיש • הרב יצחק זעקל פולק • סנהדרין דף מ"ב

גלריות

אלול: תיעוד מתקיעת שופר בכותל המערבי
אודות צור קשר פרסם באתר המייל האדום
Enabled by B&Y Techsolutions